

หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺม

พรรษาที่ ๑๓ - ๒๖ (พ.ศ. ๒๔๙๗ - ๒๕๑๐)

จำพรรษาที่

วัดแสนสำราญ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

รอยมือครูบาอาจารย์

- รอยมือรอยเท้าของครูบาอาจารย์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ •

วัดแสนสำราญเป็นวัดที่สำคัญ มีครูบาอาจารย์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่มากมายองค์ เช่น พระอาจารย์สิงห์ ขนดะยากโม พระมหาปิ่น ปญญาโณ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร พระอาจารย์เทสก์ เทสรังสี ฯลฯ เพราะฉะนั้นสิ่งปลูกสร้างอะไรก็ตามที่อยู่ในวัดนี้จึงเป็นรอยมือรอยเท้าของครูบาอาจารย์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทำมาทั้งนั้น

มาอยู่วัดแสนสำราญ ๑๕ ปี มาเป็นเจ้าของอาวาส เป็นเจ้าคณะอำเภวารินฯ และได้เป็นพระครูพุทธนิสารสุนทร (พุทธ จานีโย) คนอุบลฯ คนวารินฯ นิยมมาทำบุญที่วัดนี้ส่วนมาก เพราะมีการจัดปฏิบัติธรรม ปิดทองรอยพระพุทธรูปบาทขึ้นทุก ๆ ปี ครูบาอาจารย์ที่สำคัญนิมนต์ท่านมาแสดงธรรมในงาน เช่น หลวงปู่ผาง จิตตคฤโต พระอาจารย์ฝั้น ปาเรลโก พระอาจารย์มหาบัว ญาณสมปนฺโน พระอาจารย์หล้า เขมปตฺโต หลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ชอบ จานสโม ฯลฯ

เป็นเจ้าอาวาสวัดแสนสำราญ

- กุฏิจะพังแหล่มีพังแหล่ เสื่อนอนก็ไม่มีให้ •

ตอนเข้ามาอยู่วัดแสนสำราญที่แรก... กุฏิจะพังแหล่มีพังแหล่ เสื่อนอนก็ไม่มีให้ หมอนหนุนหัวก็ไม่มีไปเป็นสมภาร การนอนคืนแรกเอาผ้าอาบน้ำปูนอน หมอนก็เอาท่อผ้าครองหนุน ที่นี้พอตื่นเช้ามาเราก็ไม่ได้ลงทำวัตรกับหมู่พระเณร พอเดินลงไปศาลา หลวงตาองค์หนึ่งชื่อว่าหลวงตาสอนเคยอยู่วัดบูรพาด้วยกัน พอแก่เห็นเราเดินไป แกก็ตะโกนเลย

“เอาพระอย่างนี้หรือมาเป็นสมภาร นอนตื่นสายแบบนี้มันจะมาเป็นสมภารได้อย่างไร”

คือแกมุ่งหวังที่จะได้เป็นสมภาร แกคิดหวัง เราก็เฉย ที่นี้พอถึงวันพระ ญาติโยมมาทำบุญ พออาราธนาศีล พระอยู่ที่นั่นเขาก็รีบขึ้นธรรมาสน์ ขึ้นไปให้ศีลแล้วก็เทศน์ เทศน์ก็จับหนังสือมาอ่าน อ่านหนังสือไทยก็ไม่ถูก พอกลางคืนมาก็มีญาติโยมมาอบรมสมาธิ พอทำวัตรสวดมนต์เสร็จเขาก็รีบวิ่งขึ้นธรรมาสน์ ก็พูดไปตามเรื่องเขานั้นแหละ แล้วก็พานั่งสมาธิ เราก็นั่ง บางวันเขาประกาศว่าวันนี้นั่งสมาธิ ๒ ชั่วโมง ใครทนไม่ไหวให้มันตื่นตาย พอเขานั่ง ๒ ชั่วโมง เราอธิษฐานจิต ๔ ชั่วโมง พอถึงเวลาแล้วลืมตาขึ้นมา พวกเขาญาติโยมทั้งหลายพากันนอนดาราตาชไปหมด พระหายหมดไม่เหลือสักองค์ จนกระทั่งเข้าพรรษาเขาก็ไม่ให้โอกาส

- กว่าจะได้โอกาสเทศน์ •

วันหนึ่งย้ายแป้นเลยไปพูดกับอาจารย์สอนซึ่งเป็นหัวหน้า “ท่านอาจารย์สอน ขออนุญาตให้ท่านมหาเทศน์หน่อย ให้ท่านเทศน์อบรมสมาธิหน่อยอยากฟัง” พอได้ยินญาติโยมกระซิบขอ แกคว่ำข้อมือหนีกลับกุฏิเลย

หลวงพ่อก็ย้อนถามว่า “จับเท็จตรงไหนได้บ้าง” เขาบอก “ไม่มี ท่านมุ่งสอนคนไปนิพพานจริง ๆ”

“แล้วพากันมาแอบดูทำไม ทำไมไม่ขึ้นมา” แกก้เลยเล่าเรื่องของแกให้ฟัง “เมื่อก่อนนี่ผมเป็นครูใหญ่ อยู่ที่บ้านแขก ในฐานะที่เป็นครูก็อยากจะนำชาวบ้านมาทำบุญสุนทาน ก็ไปอุปัฏฐากพระสมภารวัด ไป ๆ มา ๆ สมภารสึกมาก็มาแย่งเอาเมียผมไป ผมก็ไม่รู้ว่าเขาตกลงปลงใจกันตั้งแต่เมื่อไร พอสึกมาแล้วเขาก็ทิ้งลูกทิ้งผัวตามกันไปเลย ผมก็ยกให้ แล้วมาหาเอาใหม่คือคนปัจจุบันนี้ ทีแรกผมก็นึกสงสัยว่าหลวงพ่อก็คงจะเป็นอย่างสมภารบ้านแขก ผมก็มาแอบดู”

ฟันฝ่าอุปสรรค

- มีด้ายสายสิญจน์พันเอาเข็มเสียบตรงหน้าอกเขียนชื่อหลวงพ่อก •

อยู่วัดแสนสำราญนี้ฝ่าฟันอุปสรรคมานับไม่ถ้วน หลวงพ่อกเคยถูกใส่ร้ายป้ายสีหลายครั้ง พวกเขาเป็นอาจารย์ให้หวย เวลามีกคนเอาปืนโตมาถวาย พระองค์นี่ก็แปลก ใจแคบ เรานั่งอยู่ข้าง ๆ นี้ไม่มีอะไรจะฉฉฉ แกไม่ยอมแบ่งมาให้เลย

เมื่อก่อนนี่พระที่วัดนี้ใจดำ มีแม่ชื่อองค์หนึ่งอยู่วัดบูรพาฯ มาบอกกว่า “คนเราถ้ารู้จักเอาใจกันมันจะอดหรือ ของอยู่ของกินของใช้” ว่า! ไฉนมันจะเอาสายปืนโตมาแบ่งกับเราเนี่ย เลยเคียด ลิงของที่ยายคนนี่จับตตะตองแล้วไม่เอาเลย แกก้ไม่รู้อิโหนอิเหน่ พวกเราก้ย้ายมาอยู่วัดแสนสำราญ แกก้ตามมาวัดแสนสำราญนี้ เขาให้แม่ชีทำครัวถวายพระ แม่ชีแหละเป็นหัวหน้าทำครัว กับข้าวครัวเราก้ไม่กินสักที บางทีบิณฑบาตไม่ได้อะไร ก็เอาน้ำเทลงไปในบาตรระคน ๆ แล้วก็กินข้าวกับน้ำเปล่า

ภายหลังมานี้ยายซิม เขาใส่บาตรกับ (กับข้าว) ให้วันละห่อ ต่อมาผู้บัญชาการแล ก้ส่งปืนโตให้เป็นประจำ ภายหลังอาจารย์ให้หวย ให้หวยเขาไม่ถูก เขาก้ไม่มาจ้งหัน เลยอดทีนี้ เวลาเจ็บป่วยเราก้อุตสาห์ส่งสารให้พระจัดของใส่บาตร ให้เอาไปส่งก้ไม่ยอมฉฉฉ กลัวว่าเราจะเอายาพิษใส่ เณรมันนึกส่งสาร มันก้เอาข้าวกันบาตรมันไปให้กิน ทีหลังก้เลยบอกเณรว่า “เณรเอาอย่างนี้ก้แล้วกัน ไปจัดใส่บาตรท่านไว้ เวลาจะเอาไปให้ท่านฉฉฉก้ถ่ายใส่บาตรเณร เอาช้อนระคน ๆ ให้มันเหมือนกับเป็นเดนนั่นแหละถึงได้ยอมฉฉฉ”

ภายหลังท่านย้ายหนีไปที่อื่นไปอยู่กับน้องชาย พอท่านย้ายไปแล้ว พระครูอุทิศก็ไปรื้อกุฏิ ไปเห็นหุ่นขี้ผึ้งปั้นเป็นหุ่นมีด้ายสายสิญจน์พัน เอาเข็มเสียบตรงหน้าอก เขียนชื่อหลวงพ่อก(พูก)ติดอยู่ พระครูอุทิศเอามาให้ดูบอกว่า “ดูนี่เขาทำอะไรรู้ไหมเขาหวังจะเอาให้ตาย” เราก้บอกว่า “เฮ้! มาคิดร้ายกันถึงขนาดนี้ มีน้ามันถึงได้เกิดวิบัติ” แกเจ็บป่วยบ่อย ๆ เพราะจิตใจเป็นอกุศล ประทุษร้ายต่อท่านผู้ไม่ประทุษร้ายเป็นบาปมาก

หลวงพ่อจันทน์

โปรดปรตสมภาร

- ท่านผู้มีบุญ กรุณาช่วยด้วย กระผมพระครูศรีฯ เป็นปรตอยู่นานแล้ว •

สมภารเป็นปรตเพราะเหตุอะไร เพราะเหตุที่น้อมเอาลาภของสงฆ์ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ต้องอาบัตินิสัคคียปาจิตตีย์ น้อมลาภของสงฆ์ไปเป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ต้องอาบัติปาจิตตีย์ สงฆ์ไม่ได้อนุญาตให้ ท่านแสดงอาบัติไม่ตก ท่านมรณภาพแล้ว จึงได้มาเป็นปรต

หลวงพ่อกับโปรดปรตสมภารองค์หนึ่งอยู่ที่บ้านชีทวน อำเภอเชิงใน จังหวัดอุบลฯ พอไปถึงเวลาค่ำคืน วัดนั้นไม่เคยไปสักที พอตกกลางคืนมาก็ทำสมาธิ พอหลับไปมันก็เกิดมีนิมิตฝันขึ้นมา ฝันว่ามีกุฏิเก่า ๆ ร้าง ๆ อยู่หลังหนึ่ง แล้วก็มีพระองค์หนึ่ง สูงผิปกติ สูงกว่าคนธรรมดาตั้ง ๒ เท่า มองลอดช่องลมฝาผนังกุฏิตะโกนมา “ท่านผู้มีบุญ กรุณาช่วยด้วย กระผมพระครูศรีฯ เป็นปรตอยู่นานแล้ว” เท่านั้นแหละ ก็เลยรู้สึกตัวตื่นขึ้น

พอตื่นเข้ามาพอสว่างก็เดินไปหา หาอยู่ก็ไปเห็นกุฏิเก่า ๆ ที่ฝันเห็น อ้อ! กุฏิหลังนี้ไปสังเกตดูสิ่ง ของใช้ทุกสิ่งทุกอย่างมีอยู่ในกุฏิหมด เที่ยงนอนก็ยังมีอยู่ แต่กุฏิกำลังจะพังแหล่มีพังแหล่ เพราะมันหลายปีมาแล้ว ตั้งแต่พวกเรายังไม่เกิดโน่น แล้วที่นี้พอตอนเช้ามา พวกคนเฒ่าคนแก่เขามาจ้งหันก็เลยลองถามเขาว่า พระชื่อพระครูศรีฯ อยู่นี้เมื่อก่อนนี้เคยมีไหม เขาบอกว่ามี เป็นพระมาจากเวียงจันทน์ มาสร้างวัดนี้อยู่

ที่นี้พ่อกับคุณแม่แล้วก็เป็นเปรตอยู่ภูมิลำเนาที่นั่น เขาชี้ให้ดู “เฮ้อ! รู้ใจว่าท่านเป็นเปรต” “รู้เพราะว่าพระ เณรเอาหนังสือไปอ่าน หนังสือโบราณนี้ไปอ่าน ต้องรีบส่งก่อนตะวันตกดิน ถ้าชินเอาไว้จนมืดแล้วท่านจะ ตามไปทวง เอาของอะไรไปใช้ต้องรีบเอามาเก็บก่อนตะวันตกดิน ถ้าค่ำแล้วท่านจะไปทวง รบกวนหลอกอยู่ นั้นแหละ” ที่นี้เราก็มานึกได้ มานึกถึงเวลาที่แปลภาษาบาลีมันมีในคัมภีร์ พวกเปรตนี้ถ้ากลางวันแล้วมี ความสุขสบาย สบายยิ่งกว่ามนุษย์ เปรตบางคนนี้มีวิมานเงินวิมานทองอยู่ เสวยของทิพย์ แต่เมื่อค่ำลงนี้ ออกเสวยผลกรรม พวกเปรตที่ไปเที่ยวตักอาหารแย่งอาหารเขานี้ ตัวโตแต่ปากเท่ารูเข็ม แม้ว่าได้ อาหารจะตูดกินเท่าไรมันก็ไม่อึด เกิดความหิวโหยปวดท้องปวดไส้ยุ่นั้นแหละ จนกระทั่งสว่างโน้นนะ มันถึงจะได้สร้างไป มันไปตรงกับคัมภีร์

ที่นี้พอเสร็จแล้วก็ไปทอดกฐิน พ่อกับคุณแม่แล้วพระมารวมกัน อาจารย์หลวงพ่อก็ไปด้วย วัดนั้น เป็นวัดมหานิกาย ที่นี้หลวงพ่อก็ประกาศคณะสงฆ์ บอกว่า “อดีตสมภารของเราพระครูศรีฯ ท่านอยู่ที่วัดนี้ยัง ไม่ได้ไปเกิด บางที่ท่านอาจจะทำผิดต่อสงฆ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าหากว่าท่านทำผิดต่อสงฆ์ ก็เป็นหน้าที่ ของสงฆ์จะอนุญาตให้ท่าน เรามาอธิษฐานจิตใจอนุญาตให้ท่าน เมื่อว่าบางที่ท่านจะทำผิด อาจจะเอาของสงฆ์ ของอะไรไปเป็นของส่วนตัว เรามาอนุญาตให้ท่านเสีย ที่นี้หลวงพ่อก็ประกาศขึ้นมา ถ้าหากว่าสงฆ์ท่านใดไม่ เห็นดีเห็นชอบด้วยก็ขอให้นิ่งอยู่ ถ้าสงฆ์ท่านใดเห็นดีเห็นชอบด้วย ก็ขอให้สาธุขึ้นพร้อมกัน” สงฆ์ก็สาธุขึ้น พร้อมกัน แล้วมานั่งสงบจิตสงบใจอธิษฐานจิตให้ส่วนบุญส่วนกุศลท่าน พอหลังจากนั้นมา เปรตนั้นก็หาย ภูมิลำเนาที่ร้างมาสร้างใหม่ได้

เวลาอธิษฐานหลวงพ่อก็อธิษฐานทำเหมือน ๆ กันกับที่เราให้ส่วนบุญส่วนกุศลนั้นแหละ แม่เมตตา ที่นี้สำหรับคณะสงฆ์นี้ก็ เราประกาศแล้วบอกว่า “ถ้าหากว่าพระครูศรีฯ นี้ท่านได้ประมาทล่วงเกินคณะสงฆ์ ด้วยประการใดประการหนึ่ง เช่นเอาของสงฆ์ไปเป็นสมบัติส่วนตัว หรือเปลวให้ของสงฆ์แจกจ่ายไปโดย ไม่ชอบด้วยพระวินัย บาปกรรมอันนั้นอาจจะสนองท่านให้ท่านมาชั่งอยู่ที่นี่ พวกเราทั้งหลายย่อมมีสิทธิ์ มีอำนาจที่จะยกโทษให้ท่าน พวกเรามาอธิษฐานจิตยกโทษให้ท่านเสีย อย่าให้ท่านเป็นบาปเป็นกรรมต่อไป” เหมือน ๆ กับที่พระมาขอขมาโทษกันธรรมดา ๆ นี้แหละ

ที่นี้พอสงฆ์ทั้งหลายสวดสาธุขึ้นมา แล้วก็อธิษฐานจิตใจเป็นส่วนตัวของใครของเรา ใครมีบุญมีกุศล อะไร ก็อธิษฐานแผ่ส่วนกุศลให้ท่าน แล้วท่านก็ได้รับ แล้วก็ไปเกิดพ้นจากภาวะความเป็นเปรต ก็คงจะพ้น จริง ๆ นะ เมื่อก่อนใครไปแตะต้องไม่ได้ภูมิลำเนาที่นั่น พอหลวงพ่อกับคุณแม่ทำแล้วมันก็หายไป

ภายหลังไปเล่าให้หลวงพ่อบุญ ชินวโร ฟัง พอบอกว่าเปรตตัวนี้ไปเกิดแล้วท่านจึงบอกว่า “เมื่อ ก่อนนี้ผมกับอาจารย์ใหญ่ (หลวงตาพร) พอไปโปรดมันก็ไปอยู่บนภูมิลำเนาที่นั่นแหละ นั่งสมาธิภาวนาแผ่ส่วนกุศล ให้มันก็ไม่ยอมรับ พอดับไฟแล้วมันจะเดินก็ ๆ ขึ้นมา มาเปิดประตูดูหนังสือโบราณแล้วก็เอาออกมาคลี ได้ยินเสียงคลีดังกร๊กร๊ ๆ พอจุดไฟขึ้นก็ไม่เห็นมีอะไร เล่นกันอยู่อย่างนี้ตลอดคืนยันรุ่ง เจ้าไปโปรดมัน พ้นทุกข์พ้นร้อนไป เจ้าก็เก่งกว่าครูบาอาจารย์ซี” “ไม่ใช่เก่งครับ แต่ว่าทำถูกแบบ ทำตามหลักของพระวินัย”